

Dostępność ekonomiczna napojów alkoholowych

Im większa jest dostępność ekonomiczna alkoholu tym większe jest jego spożycie, a zatem prowadzenie odpowiedniej polityki cenowej jest jednym z podstawowych narzędzi służących ograniczeniu szkód powodowanych przez alkohol¹. Badania ekonomiczne przeprowadzone w wielu rozwijających się regionach świata pokazały, że zwiększenie podatków i cen prowadzi do redukcji używania alkoholu i wynikających z niego problemów².

Wg Światowej Organizacji Zdrowia WHO polityka cenowa wobec alkoholu to jedno z najbardziej efektywnych, łatwo dostępnych narzędzi mających na celu ograniczenie szkodliwego spożywania alkoholu. Podnoszenie ceny alkoholu, opóźnia rozpoczęcie używania alkoholu, spowalnia spożywanie coraz większych ilości alkoholu przez młodzież i ogranicza wśród niej intensywne okazjonalne spożywanie alkoholu (więcej na temat projektu SAFER można znaleźć na stronie <https://www.who.int/initiatives/SAFER>).

Wskaźnikiem obrazującym dostępność ekonomiczną napojów alkoholowych jest liczba butelek poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, które można kupić za średnie miesięczne wynagrodzenie. Na zmianę dostępności wpływają więc zarówno różnice cenowe jak i wzrost wynagrodzenia. W 2022 r. można było kupić 1889 butelek piwa, 269 butelek wina oraz 219 butelek mocnego alkoholu. Oznacza to, że pomimo ponowienia 10% podwyżki podatku akcyzowego od napojów alkoholowych, w ciągu roku dostępność ekonomiczna wzrosła o 91 butelek piwa, 13 butelek wina i 3 butelek wódki. Jest to nieco mniejszy wzrost, niż w roku 2021 w stosunku do 2020 roku. Wówczas w ciągu roku dostępność ekonomiczna wzrosła o 125 butelek piwa, 45 butelek wina i 15 butelek wódki, pomimo wprowadzonej 10% podwyżki podatku akcyzowego od napojów alkoholowych.

¹ Rabinovich, Lila, Philipp-Bastian Brutscher, de Han Vries, Jan Tiessen, Jack Clift, i Anais Reding. 2009. The affordability of alcoholic beverages in the European Union. Understanding the link between alcohol affordability, consumption and harms. Santa Monica: RAND Corporation.

² Babor, Thomas and others, 'Alcohol: no ordinary commodity', Alcohol: No Ordinary Commodity: Research and Public Policy, 2nd edn, Oxford, 2010

Dostępność ekonomiczna alkoholu (liczba butelek, którą można kupić za przeciętne miesięczne wynagrodzenie)

